

STANOVISKO VLÁDY

k návrhu poslanců Zbyňka Stanjury, Petra Fialy, Jany Černochové a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 136/2020 Sb., o některých úpravách v oblasti pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a důchodového pojištění v souvislosti s mimořádnými opatřeními při epidemii v roce 2020 (sněmovní tisk č. 948)

Vláda na své schůzi dne 17. srpna 2020 projednala a posoudila návrh zákona, kterým se mění zákon č. 136/2020 Sb., o některých úpravách v oblasti pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a důchodového pojištění v souvislosti s mimořádnými opatřeními při epidemii v roce 2020, a zaujala k tomuto návrhu **nesouhlasné stanovisko**, a to zejména z následujících důvodů:

1. Vláda předně zdůrazňuje, že k prominutí povinnosti osob samostatně výdělečně činných (dále jen „OSVČ“) platit minimální měsíční zálohy na pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti za kalendářní měsíce v období březen až srpen 2020 bylo přistoupeno v rámci vyhlášeného nouzového stavu, kdy byla realizována řada omezujících celoplošných opatření s negativními dopady na podnikání OSVČ, s cílem pomoci jim toto kritické období překonat. V současné době nejsou v platnosti žádná celoplošná opatření, která by omezovala nebo neumožňovala podnikání. Není proto důvod pro plošnou podporu všech OSVČ, které již mohou podnikat bez omezení.
2. Vláda současně upozorňuje na skutečnost, že prominutím pojistného na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti placeného OSVČ, a to až do konce roku 2020, by došlo k výraznému snížení příjmů státního rozpočtu a zhoršení bilance příjmů z pojistného na sociální zabezpečení a výdajů zejména na dávky důchodového pojištění. V důsledku opatření proti epidemii onemocnění COVID-19 se v roce 2020 očekává zhoršení ekonomického vývoje a s tím související pokles i daňových příjmů, přičemž navržené opatření by vedlo k dalšímu neúměrnému poklesu příjmů státního rozpočtu a mohlo by přispět k dlouhodobější nevyrovnanosti státních financí.
3. Realizace předloženého návrhu zákona by podle předpokladu vlády způsobila propad na příjmové straně státního rozpočtu v odhadované výši 2,5 mld. Kč měsíčně, celkem tedy cca 10 mld. Kč, z toho v roce 2020 na úrovni cca 7,5 mld. Kč (pojistné za měsíce září až listopad 2020) a cca 2,5 mld. Kč v roce 2021 (pojistné za měsíc prosinec).

4. Vláda též upozorňuje, že návrh zákona vykazuje i některé legislativní nedostatky. Podle § 1 odst. 1 zákona č.136/2020 Sb., v případě, že byla zaplacená záloha za kalendářní měsíc v období, v němž byly zálohy prominuty, se použije tato záloha na úhradu záloh na další kalendářní měsíce roku 2020. Pokud by na základě předloženého návrhu bylo prominuto placení povinných záloh až do konce roku 2020, tak by nebylo možno postupovat podle dnes již platné úpravy; z návrhu zároveň nevyplývá, jak by se mělo s již zaplacenými zálohami v tomto období nakládat.